

„Bliski nieznajomy” w CSW Łaźnia

Redakcja

Życie społeczne w dużej mierze określone jest poprzez sposób, w jaki dokonujemy podziału na kategorie „my” i „oni”. Podział ten należy do uniwersalnych cech kultury człowieka – istniał w przeszłości w zhierarchizowanych społeczeństwach i pomiędzy odmiennymi kulturami, istnieje również dziś – w zuniwersalizowanym i zglobalizowanym społeczeństwie i kulturze. Będzie on istniał zawsze, ponieważ, jak mówią socjologowie, budowanie tożsamości człowieka polega między innymi na włączaniu do swojej grupy „podobnym nam” i wyłączaniu „odmiennych od nas”. Jest to uniwersalną cechą natury ludzkiej, bez względu na czas i miejsce. W tym rozumieniu wykluczenie i włączenie ma charakter pozytywny, gdyż ma dla grupy działanie wzmacniające – „drugi”, „inny”, „odmienny” jest potrzebny po to, aby przejrzeć się w nim jak w lustrze, żeby w nim zobaczyć siebie.

Bliski nieznajomy, widok wystawy

Nerijus Jankauskas, *Zaskakujące spostrzeżenie*

Z drugiej jednak strony ich skutki, jak rykoszet, mogą być częściowo negatywne, gdy w „innym”, „drugim”, „odmiennym” zobaczymy „wroga”. Na szczęście, jak pisze Zygmunt Bauman, relacja pomiędzy „my” i „oni” może mieć nie tylko charakter antagonistyczny, ale może również opierać na wzajemności. W sytuacji, gdy zdamy sobie sprawę, iż „oni” posiadają umiejętności, których nam brak (i *vice versa*) wzajemna wymiana usług może przynieść korzyści obu stronom. Wydaje się, że współczesny świat jest medium, przez które transmituje się płynnie poglądy, wartości, strategie życiowe czy sposoby postępowanie, czyniąc złudzenie, że wszyscy jesteśmy tacy sami tylko trochę inni. Z owego „tacy sami ale trochę inni” chcemy zbudować ideę naczelną naszego projektu, że im bardziej jesteśmy odmienni, tym bardziej dla siebie atrakcyjni.

Bliski nieznamy, widok wystawy

Julita Wójcik, *Nasza Bajka*

Jest początek roku 2013. My, partnerzy z Kaliningradu, Gdańska i Kłajpedy, rozpoczynamy realizację wspólnego projektu, nad którym będziemy wspólnie pracować przez dwa lata. Używając znaczącej opozycji pomiędzy pojęciami „nasz” i „obcy”, próbujemy badać i interpretować naturalne i wytworzone uprzedzenia, stereotypy i sprzeczności, które funkcjonują na naszym sąsiedzkim terenie, jak również staramy się wynaleźć to, co „wspólne”, co czyni nas bliższymi sobie i bardziej interesującymi, powiązanymi nićmi przyjaźni i sympatii. Rosyjscy, polscy i litewscy kuratorzy, artyści, krytycy sztuki, pisarze, dziennikarze i eksperci będą dociekać sedna tej mitycznej dwoistości, która zarówno łączy, jak i dzieli te trzy kraje. Czy jesteśmy sobie bliscy czy obcy i jak możemy odpowiedzieć na pytanie o to, co o sobie nawzajem wiemy?

Jacek Niegoda, *Nie wrzucać gorącego popiołu* – FACHWERK

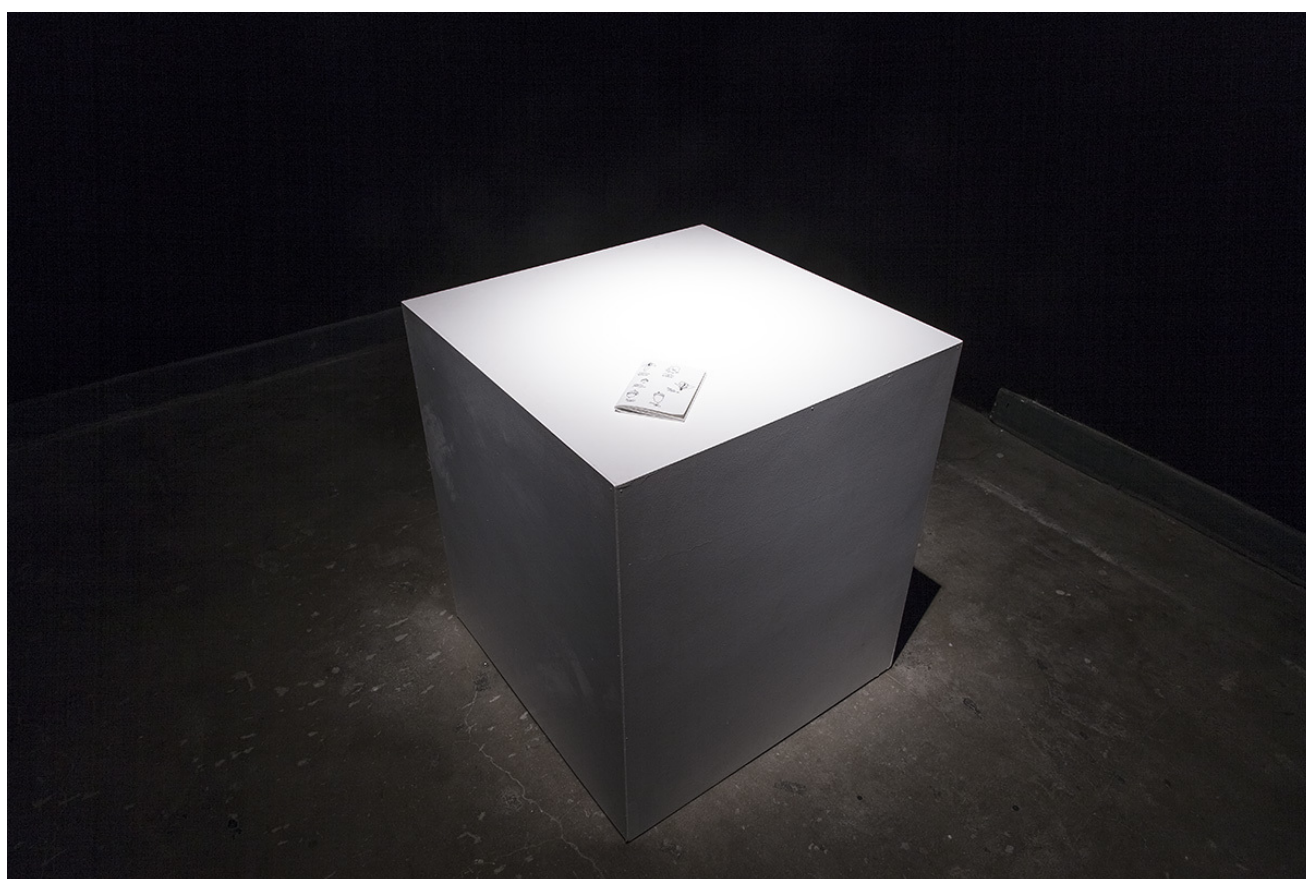

Bliski nieznajomy, widok wystawy

Pochodzimy z trzech sąsiadujących krajów, które miały wspólne historyczne, kulturowe i polityczne więzy (do 1945 r. wchodziły częściowo w skład Prus Wschodnich; Kaliningrad i Republika Litewska były częścią Związku Radzieckiego; PRL i ZSRR były członkami Układu Warszawskiego). Historia pokazuje jednak, że ideologiczne granice niszczące indywidualność i kulturę każdego z tych krajów stanęły również na drodze do zbliżenia pomiędzy nimi. Po przemianach politycznych kontakty na poziomie oficjalnym/politycznym pozostawiły wielką dziurę poznawczą, która nie jest niczym wypełniona pomimo naszej geograficznej bliskości i wspólnoty doświadczeń historyczno-kulturowych. Celem naszego projektu jest wzniesienie się ponad występujące czasem trudności w naszych historycznych relacjach i wykorzystanie kultury i sztuki, którymi zajmujemy się na co dzień by nawiązać stałe nici komunikacji pomiędzy naszymi miastami i krajami, zobaczyć, do jakiego stopnia możemy dzielić się naszymi kompetencjami i wykorzystywać je do stworzenia czegoś wspólnie.

Bliski nieznajomy, widok wystawy

Wystawa *Close Stranger* ma nam pomóc zbudować trwałą nić komunikacji pomiędzy naszymi miastami i krajami. Powstawała w procesie. W 2013 r. artyści z Kaliningradu, Kłajpedy i Gdańska pojechali na rezydencje do partnerskich miast.

W rezultacie tych wizyt powstały projekty stanowiące ich komentarze do zebranych wrażeń. Dzięki temu zawartość ekspozycji pozwala na świeże spojrzenie na współczesne relacje pomiędzy Rosją, Litwą i Polską. Program jest współfinansowany przez Unię Europejską.

Bliski nieznajomy, widok wystawy

Stopka

Osoby artystyczne

Jurga Barilaitė, Blyabiyas Oleg, Alexey Chebykin, Angelika Fojtuch, Laura Garbštienė, Artur Gogońkiewicz, Nerijus Jankauskas, Egor Luchshev, Alexander Lyubin, Jacek Niegoda, Agata Nowosielska, Grigory Selsky, Remigijus Treigys, Yury Vassiliev, Marta Vosyliute, Julita Wójcik, Piotr Wyrzykowski, Laura Zala (Zalagaityte)

Wystawa

Bliski nieznajomy/Close Stranger

Miejsce

CSW Łaźnia

Czas trwania

08.08.-07.09.2014

Osoba kuratorska

Ignas Kazakevicius, Irina Tchesnokova, Agnieszka Wołodźko

Fotografie

Krzysztof Miękus

Strona internetowa

laznia.p

Indeks

[Agata Nowosielska](#) [Agnieszka Wołodźko](#) [Alexander Lyubin](#) [Alexey Chebykin](#) [Angelika Fojtuch](#) [Artur Gogołkiewicz](#)
[Blyablyas Oleg](#) [Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku](#) [Egor Luchshev](#) [Grigory Selsky](#) [Ignas Kazakevicius](#)
[Irina Tchesnokova](#) [Jacek Niegoda](#) [Julita Wójcik](#) [Jurga Barilaitė](#) [Laura Garbštienė](#) [Laura Zala \(Zalagaityte\)](#) [Marta](#)
[Vosyliute](#) [Nerijus Jankauskas](#) [Piotr Wyrzykowski](#) [Remigijus Treigys](#) [Yury Vassiliev](#)

Magazyn SZUM

Fundacja Kultura Miejsca
Wydział Badań Artystycznych i Studiów Kuratorskich
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 39
00-347 Warszawa

redakcja@magazynszum.pl

ISSN 2956-817X

Media społecznościowe

[f facebook](#)
[@ instagram](#)
[🎧 spotify](#)
[🎧 apple podcasts](#)
[🎧 podcast RSS](#)

Wspieraj nas!

[Polityka prywatności](#)

[Kontakt](#)

S Z U M